

COR JOVE DELS PAÏSOS CATALANS

Un cor de primera

La tercera setmana d'agost, en un racó amagat de l'illa de Mallorca, una trentena de joves provinents dels diversos territoris de parla catalana es trobaven per donar vida, per primera vegada, al Cor Jove dels Països Catalans, una formació nova sorgida a redós de la seva germana gran, l'OJIPC, ambdues creades per l'entitat mallorquina Forum Musicae.

per ALBERT TORRENS

Convicció, dignitat i orgull. És el que demanava Magdalena González, presidenta de Forum Musicae, als membres del Cor Jove dels Països Catalans abans de començar l'últim concert d'aquesta trobada, el que va tenir lloc a Prada de Conflent el 23 d'agost. L'audició culminava, de fet, deu dies d'intens treball a la Colònia de Sant Pere, a Mallorca, on el cor havia viscut la seva presentació en societat –en aquest cas, al monestir de Santa Maria la Real de Palma– i els seus membres havien compartit una experiència humana que tots coincidien a qualificar d'"inesborrable".

La trobada convertia en realitat, doncs, un projecte que Forum Musicae havia fet públic mesos abans: coincidint amb el cinquè aniversari de l'OJIPC –l'Orquestra de Joves Intèrprets dels Països Catalans–, celebrat el mes d'abril amb un concert en el marc significatiu del Palau de la Música Catalana, es convocava els joves cantaires de tots els territoris de parla catalana –el Principat, el País Valencià, les Illes Balears, la Franja de Ponent, Andorra, la Catalunya Nord i l'Alguer– a integrar-se, amb la superació prèvia d'unes audicions, en aquest cor destinat a acompanyar l'orquestra en la interpretació d'obres del repertori simfonic coral i, amb idèntic objectiu, de ser una plataforma enriquidora d'intercanvi entre joves de diferents àmbits de la mateixa cultura amb la llengua com a vincle d'unió.

En aquesta primera edició, en tractar-se d'una experiència pionera i en haver-se reunit ja l'orquestra els mesos anteriors, el cor es reuní i actuà en solitari en plena època estival. Aquesta circumstància, lluny d'equiparar el Cor Jove dels Països Catalans a unes jornades de convivència lúdica –sense impedir, és clar, un component de lleure innegable– facilitava l'assistència dels cantaires i permetia a la formació aconseguir un dels seus objectius primordials: la prepara-

ció, el treball i la interpretació d'un repertori específic, amb especial atenció a la recuperació d'obres poc interpretades o fins i tot desconegudes dels nostres autors.

Un programa representatiu. "De tradicions i d'esperances tix la senyera pel jovent", diu una estrofa de *La balanguera*, himne de Mallorca i també de tots els Països Catalans, una melodia emblemàtica que no podia faltar, en forma de propina musical, per culminar un programa de concert exigent, sense concessions i representatiu tant de les diverses èpoques de la història de la música com, sobretot, dels diversos territoris de parla catalana d'on procedeixen els membres del cor.

Així, un compositor llemosí però establert a la Seu d'Urgell com Joan Brudieu encetava el programa amb fragments de dos madrigals sobre poemes del valencià Ausiàs Marc –peces, d'altra banda, sovint interpretades pels nostres cors. Prenien el relleu tres motets en llatí de Francesc Valls, que va ser mestre

de capella de la catedral de Barcelona, i tancava la primera part un deixeble seu, Pere Rabassa, protagonista d'un dels grans titulars del concert. D'ell es va interpretar un *Magnificat*, però no un dels tres ja coneguts i classificats en el catàleg de l'autor, sinó que es va oferir la primera audició –tot un descobriment– d'una peça recuperada de l'Arxiu Capitular de la seu de Palma pel musicòleg britànic Timothy Roberts. En tota la primera part del concert, el cor va estar acompanyat per quatre membres de l'orquestra de cambra barroca Ars Musicae i dirigit, és clar, pel titular del cor, Esteve Nabona.

Com sol ser habitual, la segona part del programa contenia peces de caire menys solemne i més distès, igualment representatives. Per començar, una melodia molt popular a la ciutat de l'Alguer, un *Ave Maria* de la compositora Isabella Montanari sobre poema d'Antonella Salvietti, arreglada per a cor per Stefano Garau. De València –tot i que el seu autor es traslladés de ben petit a Barcelona– procedien quatre mostres de l'art de Manuel Oltra, compositor i

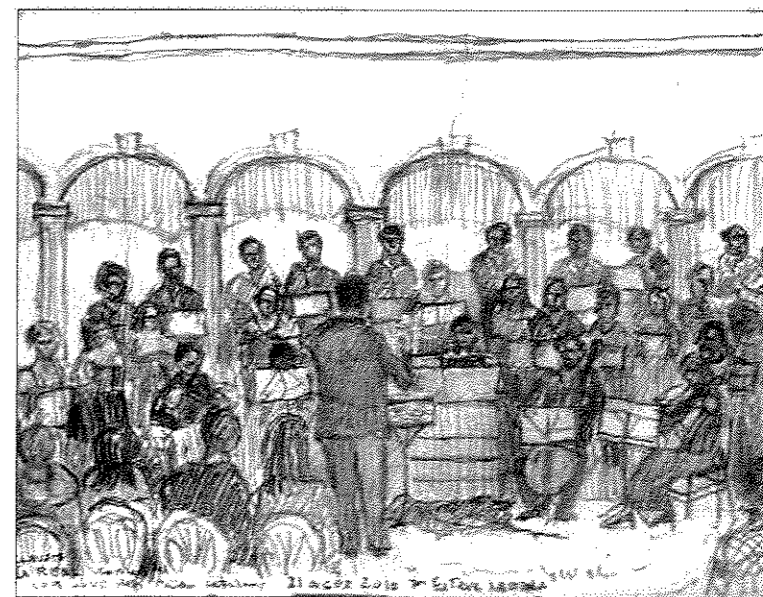
arranjador de cançons populars. Tres mostres del seu *Bestiari* sobre poemes de Pere Quart i l'obra *El secret*, per a veus blanques i sobre poema de Joaquim Folguera, integraven aquesta part del programa, que es tancava, com no podia ser altrament, amb una representació de música coral d'autor balear. Amb aquesta intenció, l'autor escollit va ser Joan Maria Thomàs, personatge central d'una etapa cabdal de la història del cant coral a Mallorca. Del seu extens catàleg, se'n va poder sentir *Canticum Archa Noe* –en què Thomàs imita el contrapunt del Renaixement francès i esmenta diverses bèsties mitjançant onomatopeies–, la tradicional *Trist bressol* i l'estudi coral *Campanes sobre el mar*, una peça de notable dificultat que evoca una visió de la seu de Palma des de l'aigua i que ha adquirit, per als integrants d'aquest Cor Jove dels Països Catalans, un significat especial.

Uns dignes hereus. Magdalena González, presidenta de Forum Musicae i que vivia amb especial emoció la primera experiència d'aquesta nova "criatura" seva, havia expressat en diverses ocasions la seva voluntat que la tasca del cor es traduís en quelcom més que una nova formació en el panorama coral –sortosament ric– del nostre país. "Hem de ser-ne uns dignes hereus", demanava referint-se als autors interpretats en aquesta ocasió.

La qualitat de les actuacions del cor en concert, de ben segur, devien satisfer la seva inquietud, com també la de dues figures indispensables en qualsevol formació coral i que tenen, segurament, la major part del mèrit: la cantant i pedagoga vocal Fanny Marí i el director del cor, Esteve Nabona.

És clar que no tot va ser assajar durant els gairebé deu dies que els músics van passar plegats. A la tarda, després d'una merescuda estona de descans, l'organització havia preparat diverses activitats complementàries, bàsicament conferències, les quals, sense demanar una participació activa dels joves, contribuïen a la seva formació musical i global. Així, van ser convidats a passar per la Colònia de Sant Pere el filòleg Antoni Corbera i personatges destacats del món coral català i balear, com ara Joan Company, Baltasar Bibiloni o Manuel Cabero. El veterà director de cors té, a més, una relació molt especial amb el projecte, ja que avala des dels seus inicis l'Orquestra de Joves Intèrprets dels Països Catalans. Convençut que "el món és dels joves", Cabero va conviure amb els cantaires uns quants dies, en acabar els quals afirmava amb seguretat: "Això farà història." Que les seves paraules siguin profètiques depèn, en part, de tots nosaltres.

HOMENATGE A RAMON LLULL

JORDI BONET ARMENGOL

El Cor Jove dels Països Catalans, amb el grup instrumental d'Ars Musicae, dirigits per Esteve Nabona, es va presentar a Mallorca, al claustre del Monestir de la Real, el passat 21 d'agost. Fa 777 anys del naixement de Ramon Llull i l'entitat mallorquina Forum Musicae que presideix Magdalena González Crespi ha impulsat l'existència del Cor, iniciada fa un any per reunir joves entre 18 i 26 anys que visquin als territoris de parla catalana i que volen donar fe de la riquesa del patrimoni musical dels territoris on el català és la llengua pròpia i que s'estén de Salses a Guardamar i de Fraga a l'Alguer, a més del Principat d'Andorra.

El programa presentat comprenia madrigals de Joan Brudieu, motets de F. Valls i un extraordinari *Magnificat* desconegut del barceloní Pere Rabassa (1685-1767) dels segles XVI al XVIII i els músics contemporanis del mallorquí Joan M. Thomàs, del valencià M. Oltra i d'una algeresa, Isabel-la Montanara.

Així, en un indret llúllia s'ha homenatjat Ramon Llull, que per escrit i de paraula va donar a conèixer la llengua catalana per l'Europa dels segles XIII-XIV, i la nostra música coral es manté viva i és part fonamental de la nostra cultura musical.

Dels 30 cantaires, sis són de les Balears, quatre de València, tres de l'Alguer i disset de Catalunya, és a dir, escollits de tots els territoris catalans amb proves d'accés, sota el guiatge de Manuel Cabero, durant març i abril, per a una permanència de 2 anys i que es troben anualment uns 10 dies i treballen intensament per enriquir-se musicalment, culturalment i personalment per millorar la qualitat del nostre món coral.

A l'Europa del segle XXI serà una eina que recollirà el testimoni perquè esdevingui representatiu i vertebrador d'una realitat que uneixi cada vegada més els nostres països.

La interpretació mostrarà una sensibilitat exquisida i una afinació impecable que n'augura un esdevenidor ben poc corrent. Al voltant de la nostra senyera finalitzà el concert amb la interpretació de *La Balanguera*, a la qual s'uniren els centenars d'assistents que tingueren la sort de compartir aquest esdeveniment esperançador.

Jordi Bonet Armengol

President de la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi